

دانشگاه علوم پزشکی تهران
دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

بررسی تاثیر ارائه بسته آموزشی حمایتی بر کیفیت زندگی و عوارض حاد پیوند در
بیماران تحت پیوند کلیه

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

در

پرستاری مراقبت‌های ویژه

نگارنده:

نسرين دليري

استاد راهنما

دکتر معصومه ذاکری مقدم

استاد مشاور

دکتر شهرزاد غیاثوندیان

استاد آمار

حمید حقانی

۱۳۹۶

چکیده:

مقدمه و هدف: بیماران دچار نارسایی مزمن کلیه ازدرد و رنج فراوان ناشی از درمان های جایگزین کلیه رنج می برند. این بیماران پس از انجام پیوند کلیه با چالشی جدید در زمینه مراقبت از خود روبرو می گردند. این روش درمانی سبب تغییر در سطح کیفیت زندگی و بروز عوارض متعدد می شود. این بیماران با آموزش در زمینه روش های صحیح مراقبتی، با مشکلات کمتری روبرو می گردند. این مطالعه به تاثیر بسته آموزشی حمایتی بر کیفیت زندگی و عوارض حاد پیوند در این بیماران پرداخته است.

روش کار: مطالعه از نوع کار آزمایشی بالینی، دو گروهی (آزمون و کنترل)، غیر تصادفی، روش نمونه گیری مستمر با حجم نمونه ۷۲ نفر (هر گروه ۳۶ نفر) بوده است. با قرعه کشی بین دو بیمارستان محل پژوهش، یکی به گروه آزمون و دیگری به کنترل اختصاص یافت. با اخذ رضایت کتبی برای شرکت داوطلبانه و قبل از شروع مداخله، پرسشنامه دموگرافیک و بیماری و پرسشنامه اختصاصی کیفیت زندگی پیوند کلیه توسط دو گروه تکمیل شد. بسته آموزشی حمایتی شامل ۵ جلسه آموزشی ۲۰ تا ۳۰ دقیقه ای مبتنی بر نکات مراقبتی، در طول مدت بستری به روش چهره به چهره توسط محقق انجام شد. کتابچه آموزشی و تماس های تلفنی هفتگی ۵ تا ۱۰ دقیقه از اجزاء برنامه فوق بود. گروه کنترل، مراقبت ها و آموزش های روتین بخش را دریافت نمودند. با گذشت ۸ هفته از شروع مداخله، پرسشنامه اختصاصی کیفیت زندگی توسط بیمار و چک لیست محقق ساخته عوارض حاد پیوند، توسط محقق در دو گروه تکمیل و مقایسه با روش های آماری انجام گردید.

یافته ها: تعداد شرکت کنندگان ۳۱ نفر (۴۳٪) زن و ۴۱ نفر (۵۷٪) مرد بوده و میانگین سنی ۴۳/۶۹ سال بود. قبل از مداخله کیفیت زندگی با $p=0/37$ در دو گروه آزمون و کنترل همگن بوده است. بعد از مداخله سطح کیفیت زندگی در هر دو گروه افزایش داشته است. با مقایسه دو گروه مشخص گردید که انجام مداخله در بعد جسمی در گروه آزمون با $p=0/002$ نسبت به گروه کنترل موجب تفاوت معنا دار آماری شده است. در مورد سایر حیطه ها و همچنین کیفیت زندگی کل هر چند تفاوت معنا دار آماری دیده نشد اما اندازه اثر ۰/۷ (تاثیر قابل توجه) وجود داشت. در زمینه عوارض حاد پیوند در بخش علائم پاراکلینیکی عفونت با $p=0/04$ تفاوت معنا دار آماری بین دو گروه دیده شد ولی در سایر علائم عوارض حاد پیوند تفاوت معنا دار آماری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه گیری: بسته آموزشی حمایتی در این مطالعه بر تمام ابعاد کیفیت زندگی به خصوص حیطه جسمی و عفونت به عنوان یکی از عوارض حاد پیوند تاثیر گذار بوده و سبب افزایش کیفیت زندگی و کاهش میزان عفونت شده است.

کلیدواژه ها: بسته آموزشی حمایتی - کیفیت زندگی - عوارض حاد پیوند

Title:

The effect of educational-supportive package on quality of life and acute complications of transplantation in kidney transplant patients

"A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Master of Science (MSc) Degree"

In

Intensive Care Nursing

By

Nasrin Daliri

Supervisor

Dr.masoumeh Zakerimoghadam

Advisor

Dr.shahzad Ghiyasvandian

Statistics consultant

Mr. Hamid Haghani

Year: 1396

Register number:

Abstract

Introduction: Patients with chronic renal failure deeply suffer from alternative treatments for kidney disease. After a kidney transplantation, these patients confront new challenges in taking care of themselves. This treatment method causes a change in the quality of life and incidence of complications. These patients will encounter fewer problems if they are instructed on how to apply proper care methods. This study draws upon the impact of support educating package on quality of life and acute transplant complications in these patients.

Methodology: This study was a nonrandomized clinical trial in two experimental and control groups using continuous sampling method with a sample size of 72 persons (36 ones in each group). A drawing process determined which hospital to be the experimental group and which one to control one. Participants of both groups, whose consent was obtained beforehand, filled out demographic, treatment, and kidney transplantation quality of life questionnaires. Support educating packages, including 5 training sessions of 20 to 30 minutes respecting care notes, were educational booklets and phone calls of 5 to 10 minutes per week. Members of the control group received routine cares and training in the ward. After 8 weeks since the intervention start, quality of life questionnaire and researcher- designed acute transplant complications checklist were filled out by patients and researcher, respectively, in both groups and comparisons were done by statistical methods.

Finding: The number of participants was 31 women (%43) and 41 men (%57) whose age average was 43.69. Before the intervention, quality of life was homogenous in both experimental and control groups ($p= 0.37$). After intervention, however, quality of life level experienced an increase in both groups. Comparisons indicated that intervention in physical dimension provoked a significant statistical difference in the experimental group as to control group ($p=0/002$). Respecting other dimensions as well as total quality of life, although no significant statistical difference was seen, there was an effect size of 0.7 (significant effect). Concerning acute complications of transplantation in paraclinical symptoms of infection, there was a significant statistical difference between the two groups ($p=0/04$). There was, even though, no significant statistical difference in other symptoms of acute complications of transplantation.

Discussion and conclusion: Support educating package employed in this study had its impacts on all dimensions in quality of life, especially physical and infection aspects, as an acute complication of transplantation, causing to increase quality of life and decrease the amount of infection.

Keyword: Support educating package; quality of life; acute complications of transplantation